

Informacje Biura Małopolskiej Izby Rolniczej na temat
funkcjonowania podstawowych rynków rolnych,
prac Zarządu i nowych aktów prawnych
Dane opracowano na dzień 05.12.2016 r.

LISTOPAD 2016

Rynek zbóż

Międzynarodowa Rada Zbożowa podniosła o 1 mln t szacunki światowej produkcji pszenicy w obecnym sezonie do rekordowych 749 mln t. W ostatnim tygodniu eksport unijnej pszenicy wyniósł 481 tys. t, a od początku sezonu (1 lipca) osiągnął wartość 9,4 mln t.

Rekordowe zbiory zbóż (również w Polsce) są przyczyną spadku cen w porównaniu z analogicznym okresem zeszłego roku. Pszenica na europejskiej giełdzie MATIF w kontrakcie grudniowym potaniała o 1,8 proc., natomiast na amerykańskiej CBOT seria grudniowa spadła o 1,6 proc. Kukurydza w Paryżu (kontrakt styczniowy) obniżyła się o 0,30 proc., a w Chicago (grudzień) spadła o 0,2 proc.

Ceny w Polsce:

Cena pszenicy konsumpcyjnej w listopadzie br. była aż o 5% niższa niż w listopadzie ubiegłego roku. W przedostatnim tygodniu miesiąca cena tego zboża była jednak 5% wyższa niż tydzień wcześniej i 2,5% wyższa w porównaniu z ubiegłym miesiącem. W ostatnim tygodniu listopada cena pszenicy konsumpcyjnej wzrosła dość zauważalnie. Żyto konsumpcyjne w porównaniu z notowaniami sprzed roku było o 2 % tańsze, w porównaniu z cenami sprzed roku spadła także cena kukurydzy – aż o 10%. Jednak końcem listopada br. za kukurydżę w kraju płacono **596-600 zł/t**, a zatem 6% więcej niż przed miesiącem i 2 % więcej niż tydzień wcześniej.

TOWAR Wg ZSRIR (MRiRW)	RODZAJ TOWARU	06-11-2016	13-11-2016	20-11-2016	27-11-2016	2015-11-22
Pszenica	<i>konsumpcyjna</i>	637	621	654	674	687
	<i>paszowa</i>	655	637	647	642	695
Żyto	<i>konsumpcyjne</i>	531	526	527	522	537
	<i>paszowe</i>	473	478	526	498	536
Kukurydza	<i>paszowa</i>	563	583	596	600	676

Średnie ceny targowiskowe zbóż w Małopolsce kształtowały się następująco:

tydzień	JĘCZMIENŃ	KUKURYDZA	OWIES	PSZENICA	ŻYTO	PSZENŻYTO	ZIEMNIAK
	[zł/dt]	[zł/dt]	[zł/dt]	[zł/dt]	[zł/dt]	[zł/dt]	[zł/dt]
28.10-03.11	57,25	75,00	57,33	64,75	-	-	48,83
04.11-10.11	57,20	76,25	53,40	64,30	70,00	-	45,60
11.11-17.11	56,00	73,33	54,00	63,50	-	-	55,66

18.11-24.11	57,40	73,75	57,40	64,50	67,50	70,00	51,25
--------------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

Rynek trzody chlewnej, żywca wołowego i drobiu

Trzoda chlewna

Jeśli by porównać ceny żywca wieprzowego obecnie i w analogicznym okresie ubiegłego roku, jest niby lepiej, jednak przedstawiciele skupów są dość ostrożni, jeśli chodzi o prognozy na przyszłość.

Na rynku trzody ostatnie podwyżki cen obserwowano w połowie września b.r. W ciągu ostatnich kilku tygodni na rynku zapanowała względna stabilizacja. W listopadzie po raz pierwszy od dłuższego czasu, na rynku można było zaobserwować podwyżki cen skupu świń.

Ostatnie dni listopada przyniosły podwyżki cen skupu świń przeciętnie o **15-20** groszy i tak: cena żywca wieprzowego pierwszej klasy w skupie utrzymuje się na poziomie 4,20 – 5,00 zł/kg netto (średnia cena **4,67 zł/kg**). Średnia cena tuczników sprzedawanych w wadze bitej ciepłej wynosiła w listopadzie **6,20 zł/kg netto** (utrzymywała się w przedziale 5,90-6,60 zł/kg netto). Mimo to skala wzrostu cen jest niższa niż oczekiwana, a wzrost cen w skupach wynika pośrednio ze zwiększonego zapotrzebowania na surowiec w okresie przedświątecznym.

Rokowania są dość optymistyczne: analitycy Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej przewidują w najbliższych miesiącach wzrost cen trzody chlewnej, a co za tym idzie opłacalności produkcji.

Średnie ceny zakupu tuczników wg klasyfikacji SEUROP [wg mpc*]

Towar	CENA [zł/tonę]					
	27.11.2016	20.11.2016	13.11.2016	06.11.2016	22.11.2015	Zmiana roczna
Klasa S	6 598	6 450	6 434	6 432	5 083	26,9%
Klasa E	6 521	6 381	6 344	6 347	5 030	26,9%
Klasa U	6 074	5 947	5 923	5 927	4 578	29,9%
Klasa R	5 660	5 539	5 512	5 512	4 117	34,5%
Klasa O	5 128	4 898	4 936	4 864	3 600	36,0%
Klasa P	4 246	3 891	4 102	3 964	2 649	46,9%
Klasa S-P	6 439	6 292	6 264	6 280	4 903	28,3%

*mpc - masa poubojowa ciepła

Roczna zmiana ceny targowiskowej prosiąt:

	cena	20-11-2016	22-11-2015	Zmiana ceny(%)
Prosięta (~20kg/szt.)	min. zł/szt.	130,00	110,00	18,2%
	max. zł/szt.	212,00	170,00	24,7 %
	Średnia zł/szt.	171,36	142,96	19,9 %

Według notowań cenowych Małopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego średnia cena prosiąt na małopolskich targowiskach w listopadzie br. wyniosła **391,25 zł/para** (Proszowice: średnio 377,5 zł/para; Wadowice: 405 zł/para).

Rynek żywca wołowego

Początek listopada br. rynku wołowiny przyniósł lekkie ożywienie, w kolejnych tygodniach stawki oferowane rolnikom za żywiec wołowy zatrzymały się raczej na stałym poziomie, zauważalne były delikatne tendencje wzrostowe. Rokowania wciąż są obiecujące, gdyż ze względu na okres przedświąteczny będzie może jeszcze podrożeć. Przed świętami skupujący spodziewają się większego eksportu młodego mięsa wołowego, głównie do krajów Unii, co oznacza, że cena tej grupy zwierząt może znacząco wzrosnąć. Mimo wyższości eksportu na rynki zewnętrzne UE, ceny mięsa wołowego w 2016 r. utrzymują się na poziomie o kilka procent niższym od notowanego w analogicznym okresie poprzedniego roku

W ostatnim tygodniu listopada cena za byki w wadze poubojowej waha się w granicach 12,40 - 13,20 zł netto/kg. W wadze żywej za byki ubojnie płać od 6,50 - 7,50 zł netto/kg. Jeśli chodzi o skup krów w rozliczeniu poubojowym, końcem listopada ceny proponowane przez zakłady sięgają 10,80 zł/kg, natomiast krowy skupowane w wadze żywej wyceniane są na cenę maksymalną 5,40 zł/kg (ceny netto).

Zestawienie danych dla Polski dotyczących zakupu bydła rzeźnego w ubojniach

POLSKA									
Cena zakupu*									
Kategoria bydła	wg w.ż.* [zł/kg]	dla mpc** [zł/tonę]	dla mps** [zł/tonę]	wg w.ż.* [zł/kg]	dla mpc** [zł/tonę]	dla mps** [zł/tonę]	wg w.ż.* [zł/kg]	dla mpc** [zł/tonę]	dla mps** [zł/tonę]
	6-11-2016			13-11-2016			20-11-2016		
Bydło ogółem	6,10	12 030	12 270	6,18	12 192	12 436	6,21	12 256	12 501
bydło 8-12 m-cy (Z)	7,20	13 362	13 629	6,93	12 856	13 113	6,86	12 722	12 977
byki 12-24 m-ce (A)	7,13	13 230	13 495	7,11	13 182	13 446	7,14	13 239	13 504
byki > 24 m-cy (B)	7,11	13 292	13 558	7,14	13 349	13 616	7,19	13 432	13 701
krowy (D)	4,54	9 763	9 958	4,59	9 861	10 058	4,63	9 961	10 160
jałówki > 12 m-cy (E)	6,26	12 126	12 369	6,30	12 215	12 460	6,33	12 259	12 504

*jest to cena netto zapłacona dostawcom bydła za dostarczony do rzeźni lub zakupiony przez rzeźnię pełnowartościowy żywiec wołowy na bazie franco zakład czyli wraz z kosztami transportu dostawcy jak i rzeźni jeśli poniosła ona koszty transportu związane z zakupem żywca. Cena ta zawiera również wszelkie dodatkowe płatności (premie, nagrody itp.) niezależnie od okresu w jakim zostały wypłacone

**w.ż.- waga żywa (cenę za wagę żywą wyliczono stosując średnie wskaźniki wydajności rzeźnej uzyskane Polsce w roku 2010: bydło ogółem - 0,507 (było 0,521); byki do 2 lat - 0,539 (było 0,550); byki > 2 lat - 0,535 (było 0,520); wolce - 0,54 (było 0,540); krowy - 0,465 (było 0,478) i jałówki – 0,516 (było 0,530)

mpc - masa poubojowa ciepła,

mps - masa poubojowa schłodzona

Średnie krajowe ceny bydła uzyskane w transakcjach targowiskowych

Cena (zł/kg)			
Kategoria bydła	13.11.2016	20.11.2016	Zmiana tygodniowa (%)
cielęta 60-100 kg	12,44	11,76	-5,5
młode bydło opasowe	6,58	6,49	-1,4
krowy wybrakowane	4,17	3,95	-5,3

Drób

Mimo nadchodzących świąt na rynku drobiu w minionym miesiącu można było zaobserwować tendencję spadkową. O tej porze rok temu stawki także nie były zadowalające, ale nie były aż tak niskie. Żywca i mięsa na rynku na pewno jest dużo, w kraju jest za dużo ferm i rynek - ani polski, ani razem z eksportem, nie jest w stanie przerobić dostępnego żywca, a potem mięsa. Końcem listopada w kraju nastąpiła krótkotrwała stabilizacja, jednak w ostatnim tygodniu miesiąca ceny znowu spadły. Nadpodaż oraz bardzo słaby zbyt mięsa powodują, że ceny tuszki wciąż spadają, szansą na poprawę na rynku drobiu może być wzrost zainteresowania ze strony eksporterów. Niskie ceny naszego drobiu, oraz brak ptasiej grypy na polskich fermach, sprzyjają eksportowi.

Ceny skupu drobiu rzeźnego

TOWAR	POLSKA			
	cena w zł/tonę			
	31.10-6.11	7.11-13.11	14.11-20.11	21.11-27.11.
kurczęta typu brojler	3 153,5	3 148,4	3 129,7	3 097,9
indory	4 999,9	4 997,9	5 023,8	5 013,0
indyczki	4 695,8	4 656,8	4 684,5	4 675,2
kaczki typu brojler	4 566,6	4 589,5	4 458,2	4 445,9
gęsi tuczone	7 489,1	8 049,9	7 961,3	8 553,1
kury mięsne ze stad reprodukcyjnych	-	1 906,6	1 909,2	2082,302

Rynek mleka

Komisja Europejska oczekuje, że spadek produkcji mleka surowego w Unii o 2% w drugim półroczu 2016 roku w stosunku do drugiego półrocza roku ubiegłego powinien korzystnie wpływać na uzyskiwaną cenę mleka w skupie. W pierwszym półroczu 2016 roku produkcja mleka w UE była o 3% wyższa niż w tym samym okresie roku 2015, natomiast światowy wzrost popytu na produkty mleczarskie przyczynia się do wzrostu ich cen (ceny serów i masła wzrosły aż o 30 proc., ceny mleka w proszku o około 10 proc.), a co za tym idzie do wzrostu cen mleka w skupach.

Prezes Krajowego Związku Spółdzielni Mleczarskich spodziewa się, że dobra sytuacja na rynku mleka potrwa przynajmniej do czerwca przyszłego roku – wskazuje na to fakt podpisywanych obecnie kontraktów do maja 2017 roku. W bieżącym sezonie również warunki do produkcji mleka są korzystniejsze, głównie ze względu na fakt zabezpieczenia odpowiedniej bazy paszowej.

W krajowych proszkoowniach za 1 kg odtuszczonego mleka w proszku w ostatnim tygodniu listopada płacono 8,37 zł, tj. więcej o 4% niż tydzień wcześniej. Cena pełnego mleka w proszku osiągnęła poziom 11,53 zł/kg. W odniesieniu do notowań sprzed roku ceny zbytu odtuszczonego mleka w proszku wzrosły o 8%, a pełnego mleka w proszku – o 25%.

Zmiana cen wybranych przetworów mleczarskich

Towar	POLSKA			
	Cena zł/100kg			
	2016-11-06	2016-11-13	2016-11-20	2016-11-27
Masło Ekstra w blokach	1 704,28	1 752,00	1 799,60	1 846,34
Masło Ekstra konfekcjonowane	1 867,87	1 897,18	1 928,26	1 947,22

Mleko odtłuszczone w proszku	788,48	798,28	805,20	837,82
Mleko pełne w proszku	1 076,65	1 092,89	1 151,76	1 153,41
Ser Edamski	1 426,77	1 482,48	1 496,85	1 522,19
Ser Gouda	1 453,92	1 512,16	1 513,71	1 489,55

Rynek owoców i warzyw

W listopadzie br. ceny warzyw w Polsce w większości stopniowo spadały. Na krajowym rynku wzrosła cena cebuli (w zestawieniu miesięcznym wzrost ceny o 6%) i wynosiła ona średnio 0,38 zł/kg. O 7% w ciągu miesiąca zrosła też cena pomidorów (średnio 4,20), a cena kapusty (0,60 zł/kg) pozostała niezmienna. Zanotowano spadek cen następujących towarów: pietruszka 1,14 zł/kg – spadek 9%, pieczarki 4,90 zł/kg – spadek 11%, ogórek 5,40 zł/kg – spadek 8%.

Cena ziemniaków końcem listopada wynosiła średnio 0,34 zł/kg i była o 4 % niższa niż tydzień wcześniej, ale w ujęciu miesięcznym wzrosła o 10%.

Średnie ceny owoców i warzyw na targowiskach w Małopolsce w listopadzie 2016 (dane: MODR)

Warzywa i owoce zł/kg	Proszowice	Kraków	Wadowice	Krzeszowice	Miechów
cebula	0,32	2,25	1,03	1,50	0,40
jabłka	-	3,00	2,13	1,85	-
marchew	0,35	2,00	1,00	1,50	0,40
ogórki	-	7,25	4,50	5,00	-
pomidory	-	6,25	5,63	4,63	4,00
seler	-	4,75	3,06	3,00	1,95
kalafior zł/szt.	-	4,00	3,77	2,50	-
kapusta biała	-	1,20	0,80	0,98	0,45
papryka czerwona	-	5,75	5,00	4,50	4,50
pieczarki	-	5,88	6,50	6,00	-
Fasola 'Piękny Jaś'	-	16,00	-	-	-
czosnek zł/szt.	0,85	1,50	0,95	1,00	1,20
śliwki	-	5,63	4,25	3,50	4,00

Informacje o aktach prawnych dotyczących rolnictwa, które ukazały się w listopadzie 2016 r.:

Dz.U. 2016 nr 0 poz. 1770 Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 25 października 2016 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń

Dz.U. 2016 nr 0 poz. 1795 Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 21 października 2016 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków przyznawania pomocy finansowej wstępnie uznanej grupie producentów owoców i warzyw oraz wykazu kwalifikowanych kosztów inwestycji ujętych w zatwierdzonym planie dochodzenia do uznania

Dz.U. 2016 nr 0 poz. 1797 Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 28 października 2016 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń

- Dz.U. 2016 nr 0 poz. 1816** Obwieszczenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 21 października 2016 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie Krajowego Centrum Hodowli Zwierząt
- Dz.U. 2016 nr 0 poz. 1819** Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 21 października 2016 r. w sprawie wymagań i sposobów unieszkodliwiania odpadów medycznych i weterynaryjnych
- Dz.U. 2016 nr 0 poz. 1830** Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 31 października 2016 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie udzielania i rozliczania dofinansowania kosztów związanych z uczestnictwem niektórych organizacji rolniczych w ponadnarodowych organizacjach rolniczych reprezentujących interesy zawodowe rolników indywidualnych wobec instytucji Unii Europejskiej
- Dz.U. 2016 nr 0 poz. 1856** Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 8 listopada 2016 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych wymagań w zakresie jakości handlowej oraz metod analiz kazein spożywczych i kazeinianów spożywczych
- Dz.U. 2016 nr 0 poz. 1858** Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 4 listopada 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej na operacje typu „Inwestycje odtwarzające potencjał produkcji rolnej” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w odtwarzanie gruntów rolnych i przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych i katastrof” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020
- Dz.U. 2016 nr 0 poz. 1872** Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 15 listopada 2016 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie nadania inspektorom Inspekcji Ochrony Środowiska uprawnień do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego
- Dz.U. 2016 nr 0 poz. 1873** Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 15 listopada 2016 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie nadania funkcjonariuszom Inspekcji Weterynaryjnej, Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych oraz Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa uprawnień do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego
- Dz.U. 2016 nr 0 poz. 1877** Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 listopada 2016 r. w sprawie szczegółowego zakresu informacji zawartych w raporcie oraz sposobu jego wprowadzania do Krajowej bazy o emisjach gazów cieplarnianych i innych substancji
- Dz.U. 2016 nr 0 poz. 1906** Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 listopada 2016 r. w sprawie sposobu identyfikacji koni rasy trakeńskiej
- Dz.U. 2016 nr 0 poz. 1912** Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 22 listopada 2016 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
- Dz.U. 2016 nr 0 poz. 1932** Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 listopada 2016 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Program rolnośrodowiskowy” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013
- Dz.U. 2016 nr 0 poz. 1934** Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 21 listopada 2016 r. w sprawie stawki zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej na 1 litr oleju w 2017 r.
- Dz.U. 2016 nr 0 poz. 1936** Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 30 listopada 2016 r. w sprawie maksymalnych sum ubezpieczenia dla poszczególnych upraw rolnych i zwierząt gospodarskich na 2017 r.

Dz.U. 2016 nr 0 poz. 1937 Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 listopada 2016 r. w sprawie wysokości dopłat do składek z tytułu ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich w 2017 r.

Dz.U. 2016 nr 0 poz. 1941 Rozporządzenie Ministra Energii z dnia 23 listopada 2016 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej na projekty inwestycyjne w zakresie budowy lub przebudowy jednostek wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014–2020

Dz.U. 2016 nr 0 poz. 1949 Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 26 października 2016 r. w sprawie stawek opłat za czynności przeprowadzone w ramach kontroli jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych

Dz.U. 2016 nr 0 poz. 1956 Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 22 listopada 2016 r. w sprawie stawek opłat za dokonanie niektórych czynności związanych z rejestracją nazw i oznaczeń produktów rolnych i środków spożywczych

Aktualności

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa:

- **Rozpoczął się nowy rok akademicki, dlatego też wszystkim zainteresowanym warto przypomnieć, że studenci lub doktoranci mogą, podobnie jak w latach ubiegłych, skorzystać z pomocy materialnej polegającej na uzyskaniu niskooprocentowanego i długoterminowego kredytu studenckiego, udzielanego przez banki komercyjne z ich własnych środków, do którego Bank Gospodarstwa Krajowego przekazuje pochodzące z budżetu państwa dopłaty do odsetek.**

Z powyższego względu, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, w ramach szeroko rozumianych działań wspierających rozwój obszarów wiejskich, wdrożyła w 2001 roku program pomocowy polegający na udzielaniu studentom wywodzącym się z obszarów wiejskich poręczeń spłaty kredytów studenckich. Dotychczas z pomocy Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa skorzystało około 5,56 tys. studentów, którym Agencja udzieliła poręczeń w łącznej wysokości 78,37 mln zł.

Więcej nt. warunków udzielania przez ARiMR poręczeń spłaty kredytów studenckich na stronie ARiMR: <http://www.arimr.gov.pl/aktualnosci/artykuly/poreczenia-splaty-kredytow-studenckich-udzielanych-przez-arimr.html>

- **Będzie więcej pieniędzy na udzielenie wsparcia rolnikom, którzy ubiegali się wiosną tego roku o przyznanie pomocy na inwestycje w "Modernizację gospodarstw rolnych" finansowane w ramach PROW 2014 - 2020.**

Wnioski o taką pomoc przyjmowane były od 31 marca do 29 kwietnia 2016 r. Łączna pula środków na wsparcie inwestycji związanych z tzw. obszarem D czyli z racjonalizacją technologii produkcji, wprowadzaniem innowacji, zmianą profilu produkcji, zwiększaniem skali produkcji, poprawą jakości produkcji lub zwiększaniem wartości dodanej produktu wzrosła o ponad 218 mln euro do kwoty przekraczającej 583 mln euro.

Zmiany wynikają z wejściem w życie 19 października 2016 r. rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12 października 2016 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie wysokości limitów środków dostępnych w poszczególnych województwach lub latach w ramach określonych działań lub poddziałań Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (Dz.U. poz. 1719).

- **18 listopada 2016 r. ARiMR opublikowała listy określające kolejność przysługiwania pomocy rolnikom, którzy zdecydowali się przekazać swoje gospodarstwa. Wnioski o przyznanie "Płatności na rzecz rolników kwalifikujących się do systemu dla małych gospodarstw, którzy trwale przekazali swoje gospodarstwo innemu rolnikowi" można było składać od 12 września do 11 października 2016 r.**

Teraz ARiMR będzie wydawała decyzje o przyznaniu takiej pomocy. Rolnicy którzy je otrzymają będą mieli 90 dni na przekazanie swojego gospodarstwa przejmującemu. Jeżeli gospodarstwo zostanie przekazane w 2016 roku, wówczas rolnik może otrzymać pomoc w wysokości 5-krotności 120% płatności dla małych gospodarstw. Natomiast jeżeli przekazanie gospodarstwa nastąpi w 2017 roku wysokość pomocy wyniesie 4-krotność 120% tej płatności.

Więcej informacji: www.arimr.gov.pl

- **Rolnicy, którzy w 2016 roku ponieśli straty w uprawach w wysokości od 50 proc. do 70 proc. spowodowane klęskami żywiołowymi takimi jak: susza, grad, huragan, deszcz nawalny lub ujemne skutki przezimowania, będą mogli skorzystać z pomocy ARiMR oferowanej w ramach budżetu krajowego.**
Wsparcie takie może być uruchomione dzięki podpisaniu 23.11.2016 r. rozporządzenia Rady Ministrów zmieniającego rozporządzenie z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz.U. poz. 187, z późn. zm.).

Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego:

- **Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Adam Sekściński, pełniący funkcję Zarządu Funduszu Składowego Ubezpieczenia Społecznego Rolników, w imieniu tego Funduszu, zawarł 14 października 2016 roku z Sopockim Towarzystwem Ubezpieczeń Ergo Hestia S.A. umowę grupowego ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków, obejmującą dzieci osób ubezpieczonych w KRUS.**
Wykonawcę wyłonił Fundusz Składowy Ubezpieczenia Rolników w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego. **Umowa obowiązuje od 14.10.2016 roku do 13.10.2017 roku.** Finansuje ją Fundusz Składowy.
Więcej informacji: www.krus.gov.pl
- **Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego informuje, że zostało uruchomione automatyczne oprogramowanie umożliwiające pobieranie z ZUS elektronicznych zaświadczeń lekarskich o czasowej niezdolności do pracy, wystawionych przez lekarza, lekarza dentystę, felczera i starszego felczera, uprawnionego przez ZUS na zasadach określonych w przepisach ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa.**
Zaświadczenie lekarskie otrzymane z ZUS w formie elektronicznej Kasa potraktuje jako wniosek o rozpatrzenie prawa do zasiłku chorobowego. Ubezpieczony rolnik nie musi zatem dostarczać do jednostki organizacyjnej Kasy (osobiście lub za pośrednictwem poczty) wydrukowanego zaświadczenia lekarskiego, wystawionego w formie elektronicznej (e-ZLA).
Natomiast, jeżeli lekarz wystawi ubezpieczonemu w KRUS zaświadczenie lekarskie w formie papierowej na formularzu ZUS – ZLA, zaświadczenie takie ubezpieczony powinien dostarczyć do jednostki organizacyjnej Kasy.

Agencja Rynku Rolnego:

- **Agencja Rynku Rolnego prowadzi nabór wniosków o przyznanie pomocy w ramach poddziałania 3.1 „Wsparcie na przystępowanie do systemów jakości” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Wnioski można składać w dniach od 2 listopada 2016 r. do 31 grudnia 2016 r. w oddziale terenowym Agencji Rynku Rolnego, właściwym ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę wnioskodawcy.**
Pomoc przyznawana jest rolnikowi aktywnemu zawodowo, który uczestniczy w systemach jakości, wytwarza produkty, przeznaczone bezpośrednio lub po przetworzeniu do spożycia przez ludzi oraz spełnia określone warunki. Szczegółowe informacje nt. warunków i trybu przyznawania (w tym formularze wniosków), wypłaty oraz zwrotu pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie na przystępowanie do systemów jakości” dostępne są na stronie internetowej Agencji Rynku Rolnego <http://www.arr.gov.pl/wsparcie-rynkowe/wsparcie-na-przystepowanie-do-systemow-jakosci> oraz w siedzibach Oddziałów Terenowych Agencji.
- **Agencja Rynku Rolnego przypomina, iż w związku z wykorzystaniem pełnej puli środków (150 mln EUR) przeznaczonych na ograniczenie produkcji mleka, Komisja Europejska dla wniosków złożonych na II okres ograniczenia określiła **współczynnik przydziału, który wynosi 0,12462762.****
Ogłoszenie przez Komisję Europejską współczynnika przydziału oznacza jednocześnie, że składanie wniosków na następne okresy ograniczenia nie jest możliwe.
Zatem terminy określone w art. 2 RDK (UE) 2016/1612 dla pozostałych okresów ograniczenia, tj.:
 - 9 listopada 2016 r. do godziny 12:00 w odniesieniu do trzeciego okresu ograniczenia dostaw mleka,
 - 7 grudnia 2016 r. do godziny 12:00 w odniesieniu do czwartego okresu ograniczenia dostaw mleka,
 nie mają już zastosowania.

Interwencje samorządu rolniczego

- **2 listopada 2016 r. Zarząd Krajowej Rady Izb Rolniczych zwrócił się do ministra rolnictwa o podjęcie działań w celu zmiany ustawy o ochronie prawnej odmian roślin.**

Samorząd rolniczy postuluje aby znieść opłaty za siew materiału siewnego z własnej produkcji. Opłaty powinny dotyczyć tylko nowych odmian i powinny być zawarte w cenie zakupu kwalifikowanego materiału siewnego.

Samorząd rolniczy wnosi także o zniesienie kontroli przeprowadzanych wśród rolników przez pracowników Agencji Nasiennej. Rolnicy odczuwają to jako niesprawiedliwe traktowanie, tym bardziej, że kontrole dotyczą grupy rolników, a nie wszystkich. Przedstawiając powyższe wniesiono o nowelizację ww. ustawy w omawianym zakresie.

- **Zarząd Krajowej Rady Izb Rolniczych, realizując wniosek z V Posiedzenia Krajowej Rady Izb Rolniczych w dniu 2 listopada 2016 r. zwrócił się do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o podjęcie działań w celu czasowego przywrócenia możliwości stosowania zapraw neonikotynoidowych, jak to jest dopuszczone w niektórych krajach Unii Europejskiej.**

- Z przepisów ustawy z dnia 22 czerwca 2016 r. o zmianie ustawy – Prawo łowieckie (DzU 2016 poz. 1082), wynika iż wejście w życie przepisów dotyczących prowadzenia przez izbę rolniczą listy rzeczoznawców powinno nastąpić w ciągu 14 dni od dnia ogłoszenia ustawy, tj. 5 sierpnia 2016 r. Niestety do dnia dzisiejszego minister właściwy do spraw środowiska nie wypełnił delegacji określonej w art. 1 pkt. 2 dotyczącej zmiany art. 41b ust. 8 w/w ustawy, tj. nie określił w drodze rozporządzeń sposobu prowadzenia przez izby rolnicze list rzeczoznawców, ani sposobu sprawdzania spełnienia wymogów, o których mowa w ust. 5, przez osoby ubiegające się o wpis na listę rzeczoznawców. Co więcej, nie przesłano też do konsultacji społecznych w/w projektów rozporządzeń do izb rolniczych, które ustawowo są zobligowane do prowadzenia listy rzeczoznawców.

W związku z powyższym, 10 listopada 2016 r. Zarząd KRIR zwrócił się do Prezes Rady Ministrów Beaty Szydło o niezwłoczne przedstawienie samorządowi rolniczemu do opinii projektów rozporządzeń, tak aby ustawa wraz z aktami wykonawczymi mogła wejść w życie z dniem 1 stycznia 2017 r.

- 2 listopada 2016 r. Zarząd KRIR zwrócił się do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o przygotowanie przez resort rolnictwa zapisów ogólnych warunków ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich, które powinny być zawarte w ustawie o ubezpieczeniu upraw rolnych i zwierząt gospodarskich, ograniczających swobodne kształtowanie przez firmy ubezpieczeniowe zapisów ogólnych warunków ubezpieczenia upraw polowych i zwierząt gospodarskich.

- **2 listopada 2016 r. Zarząd KRIR zwrócił się do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z wnioskiem o podjęcie działań w sprawie wprowadzenia niezależnej oceny jakości sprzedawanych produktów rolnych.**

Samorząd rolniczy zaproponował, aby ustanowione zostały niezależne laboratoria referencyjne do oceny jakości produktów rolnych i aby to one dokonywały wiążących ocen jakości sprzedawanych produktów rolnych w przypadku sytuacji konfliktowych.

- **W opinii samorządu rolniczego z dnia 2 listopada 2016 r., przekazanej w odpowiedzi na przedstawiony projekt rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie maksymalnych sum ubezpieczenia dla poszczególnych upraw rolnych i zwierząt gospodarskich na 2017 r., nie wszystkie z zaproponowanych sum ubezpieczenia odpowiadają rzeczywistym cenom uzyskiwanych przez rolników. Szczególnie zawyżona jest maksymalna suma ubezpieczenia dla zbóż ustalona na poziomie 16 400 zł/ha.**

- 14 listopada 2016 r. Zarząd Krajowej Rady Izb Rolniczych, popierając wniosek zgłoszony w dniu 13 października 2016 r. podczas konferencji Rady do spraw Kobiet i Rodzin z Obszarów Wiejskich, działającej przy KRIR, zwrócił się do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z postulatem uproszczenia wniosków o przyznanie płatności w ramach systemu wsparcia bezpośredniego, realizowanego przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. W związku z faktem, iż praktycznie w większości przypadków rolnicy co roku zgłaszają te same działki, proponuje się, aby we wnioskach wpisywać tylko te działki, gdzie zmieniła się powierzchnia, reszta powinna być wypełniana.

- Zarząd Krajowej Rady Izb Rolniczych, popierając wniosek zgłoszony podczas IV Konferencji Rady do spraw Kobiet i Rodzin z Obszarów Wiejskich przy KRIR, która odbyła się 13-14 października 2016 r. w Kołobrzegu, w dniu 23 listopada 2016 r. wystąpił do ministra rolnictwa w sprawie zniesienia opłaty ustawowej za zmianę sposobu użytkowania działki siedliskowej, stanowiącej własność rolnika, na nierolniczą.

- **W związku z przyjęciem przez Sejm RP, na posiedzeniu w dniu 16 listopada 2016 r., ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw, Zarząd KRIR wystąpił do Przewodniczącego Senackiej Komisji Rodziny Polityki Senioralnej i Społecznej**

o wprowadzenie w ww. ustawie poprawki, która umożliwi rolnikom przechodzenie na wcześniejszą emeryturę po osiągnięciu wieku 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn.

Zablokowanie przechodzenia na wcześniejszą emeryturę rolników spowoduje, że następcy oczekując na emeryturę rodziców utracą prawa „młodego rolnika” i nie będą mogli pozyskać dofinansowania na rozwój swoich gospodarstw. Wiele młodych osób wychowanych na wsi opuści gospodarstwa rodziców poszukując pracy poza rolnictwem, co doprowadzi do wyludnienia obszarów wiejskich.

Z prac Zarządu i biur MIR:

Odbyły się dwa posiedzenia Zarządu w dniach: 9 i 24 listopada.

W dniu 25 listopada odbyło się posiedzenie Komisji Rewizyjnej i Budżetowej MIR.

Oddano do użytku budynek usługowo-biurowy przy ul. Giełdowej w Tarnowie.

Zakończono projekt współfinansowany ze środków UE w ramach KSOW - 19 szkoleń ze sprzedaży bezpośredniej.

Wizyta eksperta w sprawach sprzedaży bezpośredniej z Francji (udział w kilku szkoleniach).

W biurze w Krakowie gościliśmy grupę rolników z Francji z rejonu Normandii.

W ramach Międzynarodowych Targów Wina odbyła się wizyta trzyosobowej delegacji z Francji.

W dniu 7 listopada obchodziliśmy 20-lecie istnienia Małopolskiej Izby Rolniczej – Centrum Kongresowe UR w Krakowie.

12 listopada – obchody 35-lecia NSZZ Rolników Indywidualnych „Solidarność”.

14 listopada – zebranie Zarządów, Dyrektorów i księgowych izb rolniczych – Falenty.

24 listopada w Karniowicach odbyło się posiedzenie Społecznej Rady Doradztwa Rolniczego przy MODR.

W dniu 25 listopada odbyło się WZ KRIR w Nadarzynie.

Sesja Sejmiku Województwa Małopolskiego.

Zorganizowano wyjazd dla rolników na Centralne Targi Rolnicze w Nadarzynie oraz Agromek w Danii.

ŹRÓDŁO:

www.minrol.gov.pl; www.modr.pl; www.farmer.pl; www.gospodarz.pl; www.rolpetrol.com.pl;
www.topagrar.pl; www.cenyrolnicze.pl; www.krus.gov.pl; www.arimr.gov.pl; www.arr.gov.pl;
www.mir.krakow.pl; www.krir.pl, wiescirolnicze.pl